

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5Csp/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122460150
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:6122460150.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená: Mgr. Ondrej Barna, advokát, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 9.542,15 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Žalobca žalobou doručенou pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 04.11.2022, v zmysle jej doplnenia zo dňa 10.02.2023 sa domáhal od žalovanej a E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D. ako žalovaného v 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatenia istiny 9.215,96 Eur, úroku 326,19 Eur, úroku 5,39 % ročne zo sumy 9.155,96 Eur od 09.06.2020 do zaplatenia, najviac do sumy 9.237,32 Eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % zo sumy 9.215,96 Eur od 09.06.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 06.02.2015 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 10.000,00 Eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 66,10 Eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 16,18 Eur, 5,39 % p. a. úrok za medziúver vo výške 44,92 Eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 5,00 Eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca z konta sporenia na konto medziúveru preúčtoval len časť zodpovedajúcu úroku za medziúver a poplatku za poistenie. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v zmysle čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere. V súlade s čl. V. a čl. VI. zmluvy o úvere sa žalovaní zaviazali platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 5,00 Eur, dlžník prehlásil a svojim podpisom potvrdil prijatie do poistenia ako poistená osoba. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 02.04.2020 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Žalovaní zásielky v odbernej lehote neprevzali. Nakoľko omeškané splátky neboli

doplatené žalobca dňa 08.06.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 16.09.2022 vyzval žalovaných na plnenie, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 844,04 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 10.000 Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 9.155,96 Eur (istina). Žalovaná suma, t.j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (08.06.2020), predstavuje sumu vo výške 9.542,15 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 9.155,96 Eur; z nezaplatených 5,39 % p.a. úrokov za medziúver zo sumy 10.000,00 Eur do 08.06.2020 spolu vo výške 326,19 Eur a z nezaplatených poplatkov za poistenie od júla 2019 do júna 2020, spolu vo výške 12 x 5,00 Eur, t.j. 60,00 Eur. Žalobca uviedol, že si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 45,00 Eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 08.06.2020 v Oznamení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.06.2020. (9587,15 Eur – 45,00 Eur = 9542,15 Eur, t.j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa Výpisu z účtu medziúveru). Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 5,39 % p.a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p.a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 09.06.2020).

1.2 Žalobca na výzvu súdu v podaní doručenom dňa 10.02.2023 uviedol, že v prípade, ak vo formulári vyčíslí individuálne úrok za úver, prípadne úrok z omeškania a to - „pevnou sumou“ a následne si ešte uplatní tento nárok na úrok za úver, prípadne úrok z omeškania „%“ do zaplatenia a následne tento formulár podpíše kvalifikovaným elektronickým podpisom, tak podpísaný formulár už nezobrazuje pevnú sumu takto vyčísleného úroku za úver, prípadne úroku z omeškania, zobrazuje len prázdne miesto vo formulári, resp. označenie „pevná suma“ bez uvedenia konkrétnej sumy. Vzhľadom na to, že Žalobca nedisponuje informáciou, či sa úrok vyčíslený pevnou sumou zobrazí/nezobrazí okresnému súdu, žalobca nechce riskovať, že tak o tento nárok príde, preto ho uvádza zahrnutý v sume istiny. Výška samotnej istiny predstavuje sumu vo výške 9.155,96 Eur + poplatky za poistenie vo výške 60,00 Eur. Podľa amortizačnej tabuľky, mali žalovaní do predpokladaného dátumu splatenia celého úveru, t.j. k 30.04.2045 zaplatiť na riadnych úrokoch sumu vo výške 12.088,40 Eur. Žalovaní od poskytnutia úveru uhradili na riadnych úrokoch za úver sumu vo výške 2.524,89 Eur. Úrok z istiny vo výške, aký by pri riadnom plnení povinností žalovaní zaplatili ako cenu peňazí s prihliadnutím na už uplatnenú sumu riadnych úrokov, je vo výške 9.237,32 Eur (predpísané úroky 12.088,40 Eur – zaplatená suma na úrokoch 2 524,89 Eur– už v žalobe uplatnená suma úrokov do splatnosti 326,19 Eur). Žalobca v zmysle uvedeného opravil návrh na vydanie platobného rozkazu nasledovne: v časti istiny vo výške 9.215,96 Eur (istina + poplatky), v časti úrokov za úver vo výške 326,19 Eur, v časti 5,39 % p. a. úroku za úver zo sumy 9.155,96 Eur od 09.06.2020 do zaplatenia, najviac do sumy 9.237,32 Eur, v časti 5,00 % p.a. úroku z omeškania zo sumy 9.215,96 Eur (istina + poplatky) od 09.06.2020 do zaplatenia, v časti trov konania.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 12.05.2023 platobný rozkaz sp.zn. 11Up/645/2022, ktorým uložil žalovaným spoločne a nerozdielne povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 9.215,96 Eur, úrok 326,19 Eur, úrok vo výške 5,39 % ročne zo sumy 9.155,96 Eur od 09.06.2020 do zaplatenia, najviac do sumy 9.237,32 Eur, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 9.215,96 Eur od 09.06.2020 do zaplatenia, alebo v tej istej lehote podať odpor. Zároveň uložil žalovaným spoločne a nerozdielne do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 276,00 Eur a to žalobcovi. Vydaný platobný rozkaz bol doručený žalovanej v 1. rade dňa 18.05.2023, pričom táto v zákonnej lehote podala voči nemu odpor s vecným odôvodnením. Žalovanému v 2. rade bol platobný rozkaz doručený dňa 18.05.2023 a tento v zákonnej lehote odpor proti nemu nepodal, preto vo vzťahu k žalovanému v 2. rade sa platobný rozkaz zo dňa 12.05.2023 stal právoplatným a vykonateľným dňom 03.06.2023. Vo vzťahu k žalovanej v 1. rade, ktorá podala v zákonnej lehote proti platobnému rozkazu odpor, následne na návrh žalobcu pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Bardejov, ktorému bola vec postúpená dňa 12.04.2024.

3. Žalovaná v 1. rade v podaní doručenom Okresnému súdu Banská Bystrica označenom ako odpor proti platobnému rozkazu prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že ide o spotrebiteľskú právnu vec, preto je potrebné použiť všetky právne normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. Žalobca nepreukázal, že jej riadne doručil predmetne výzvy na zaplatenie dlžnej sumy tej - ktorej omeškanej splátky. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku, nesplnenie predpokladov pre platnosť postúpenia pohľadávky, čo má za

následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a nesplnenie predpokladov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. V žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)uplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstáť a už z týchto dôvodov, ale najmä z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Má za to, že nie je možné žalobcom uplatnený návrh považovať za oprávnený z dôvodu, že žalobca nesplnil podmienky stanovené § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a teda nedošlo k platnému zosplatneniu pohľadávky. Zo spisu vyplýva, že žalobca neupozornil na možnosť zosplatniť dlh jednorazovo, ako to predpokladá ustanovenie majúce rozhodujúci dopad na tento žalobcov návrh. Inak povedané, žalobca síce vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru, ale na túto skutočnosť nijako predtým neupozornil, nesplnil teda všetky zákonom ustanovené predpoklady. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praxe a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Z opatrnosti taktiež vzniesla námietku premlčania celého uplatneného nároku žalobcu. Zmluva taktiež obsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojim obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v neprospech žalovaného, čo by súd mal ex offio zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné. Poukázala na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-448/17, z 20.19.2018.

4. Žalobca k podanému odporu žalovanej uviedol, že má za to, že všetky relevantné skutočnosti dostatočne a zrozumiteľne vyjadril v podanej žalobe a v doložených prílohách. Žalobca výslovne popiera, že by neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). V zmysle čl. X. bod. 10.1 zmluvy o úvere má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy stavebného sporenia po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Uvedené zmluvné ustanovenie odráža zákonné ustanovenie, keďže v § 53 ods. 9 je jednoznačne uvedené, že veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobcovi preto nie je zrejme, akým spôsobom uvedené ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ je strata výhody splátok v právnom vzťahu so spotrebiteľmi podmienená splnením týchto podmienok: a) musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Zákon teda vyžaduje, aby veriteľ dlžníka upozornil, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky sa stáva účinným. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje moment začiatku plynutia uvedenej notifikačnej lehoty. V súlade s vyššie uvedeným je povinnou náležitosťou upozornenie dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v prípade, že nedôjde k úhrade omeškaných splátok, a teda že veriteľ pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Zákon žiadne ďalšie náležitosti ako je napr. uvedenie, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, nepožaduje. Podľa § 565 OZ „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Zákon nepredpisuje formu a náležitosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti – veriteľ musí buď vyzvať dlžníka, pričom by sa v uvedenom prípade mala dodržať písomná forma, (zmluva o úvere musí byť písomná, tak následný právny úkon by mal byť tiež urobený písomne, aby bol platný) alebo rovno namiesto výzvy adresovanej dlžníkovi možno uplatniť právo na zaplatenie celej pohľadávky (ak splatnosť nebola určená súdnym rozhodnutím) podaním žaloby na súde. Rovnako ako pri upozornení dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ani pri oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zákon žiadne ďalšie náležitosti, ako uvedenie pre ktorú splátku, resp. splátky sa vyhlásila mimoriadna splatnosť úveru, nepožaduje. Žalobca poukázal na názor Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 5CoCsp/14/2021 zo dňa 09.06.2021, podľa ktorého: „Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevyplýva povinnosť, aby výzva, resp. upozornenie zo strany dodávateľa (veriteľa) aspoň 15 dní pred zosplatnením celého úveru obsahovalo údaj alebo identifikáciu tej konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva dodávateľa (veriteľa) na zosplatnenie úveru, pričom absencia

tejto skutočnosti nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu.“ Z uvedeného je jednoznačné, že právne úkony žalobcu – Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.04.2020 a Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.06.2020 sú dostatočne určité právne úkony a sú tak jednoznačne platnými právnymi úkonmi. Žalobca záverom dodal, že v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 23Cdo/1201/2009 aj „ochrana spotrebiteľa má svoje limity a nemožno ju ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti s tým, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, nakoľko spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať, pričom neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu.“

5. Podanie žalobcu (odsek 4. odôvodnenia) bolo spolu s výzvou na vyjadrenie k nemu doručené právnomu zástupcovi žalovanej dňa 15.05.2024, ktorý sa k vyjadreniu žalobcu písomne nevyjadril.

6. Na výzvu súdu na predloženie dokladov a výstupov z registrov, ktorými sa overovala schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. žalobca reagoval písomným podaním, doručeným súdu dňa 11.06.2024. Žalobca uviedol, že pri schvaľovaní predmetného úveru postupoval v zmysle vtedy platnej a účinnej legislatívy a platných podmienok poskytovania úverov. Schopnosť žalovaného a dlžníka – B. E., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, D. (ďalej aj len „dlžník“) splácať záväzky bola preverená z analýzy ich finančného správania sa v úveroch, ktoré splácali. V čase schválenia úveru uplatňoval vo svojom konaní princípy obozretného podnikania, pričom schopnosť žalovaného a dlžníka splácať úver bola preverená porovnaním výšky splátky refinancovaného úveru s výškou splátky nového úveru a zároveň žalovaný s dlžníkom preukázali vyhovujúcu platobnú disciplínu v splácaní refinancovaného úveru, t.j. žalovaným vznikol nárok na takýto typ úveru. Aj napriek uvedenému v takýchto prípadoch žalobca uplatňoval princípy obozretnosti a preveroval klientov v Sociálnej poisťovni a v úverovom registri. Žalovaný bol z dôvodu preverenia ekonomickej situácie dopytom: a) do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie, či za posledných 12 mesiacov mal žalovaný vyhovujúcu platobnú disciplínu - dopytom bolo zistené, že žalovaný posledných 12 mesiacov splácal všetky úvery riadne a včas. Dlžník bol z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverený dopytom: b) do Sociálnej poisťovne – overenie či je zamestnaný – dopyt potvrdil, že je zamestnaný u zamestnávateľa PROENERGS s.r.o. (IČO: 36 693 481) a zamestnanie trvá aspoň od januára 2014, c) do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie, či za posledných 12 mesiacov mal vyhovujúcu platobnú disciplínu – dopytom bolo zistené, že dlžník posledných 12 mesiacov splácal všetky úvery riadne a včas. V súvislosti s uvedeným je zrejmé, že dlžník a žalovaný spĺňali aj požiadavku vyhovujúcej platobnej disciplíny, keďže si 12 mesiacov plnili všetky svoje záväzky riadne a včas, t. j. bez upomienok. Zo žiadosti o úver tiež vyplýva, že v čase podania žiadosti boli žalovaní manželmi a mali 3 nezaopatrené deti. Žalobca má za to, že postupoval pri poskytnutí úveru s dostatočnou obozretnosťou, konal s odbornou starostlivosťou a v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi a na základe vykonaných dopytov do príslušných registrov primerane skúmal sociálno – ekonomickú situáciu. V zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 je priznaná veriteľovi voľná miera úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity a či ju musí overiť aj inými prostriedkami. Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie doplniť. Žalobca pre úplnosť tiež uviedol, že v čase podania Žiadosti o úvere, resp. podpisu Zmluvy o úvere neexistovali Opatrenia NBS, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie resp. spotrebiteľský úver: a) Opatrenie NBS 10/2016 zo dňa 13.12.2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie, b) Opatrenie NBS 10/2017 zo dňa 14.11.2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca aj napriek neexistencii legislatívneho rámca pre preverovanie schopnosti žalovaného splácať úver, uplatňoval princípy obozretnosti v maximálnej možnej miere a v súlade s bežnou bankovou praxou v dobe schvaľovania tohto úveru. Žalobca má za to, že na základe vykonaných dopytov ako aj skutočnosti, že sa žalovanému a dlžníkovi znížilo mesačné splátkové zaťaženie zo splátky 97,85 Eur na splátku 66,10 Eur, splnil svoju povinnosť v zmysle ustanovenia § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. v dostatočnom rozsahu, keď s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosť dlžníka a žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

7. Súd na prejednanie a rozhodnutie sporu nariadil pojednávanie na deň 16.07.2024, na ktoré riadne a včas predvolal žalobcu a právneho zástupcu žalovanej. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 15.07.2024 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a zároveň súhlasil s konaním bez jeho účasti. Na pojednávanie sa dostavili právny zástupca žalovanej. Keďže boli splnené procesné podmienky podľa § 180 C.s.p. na prejednanie veci v neprítomnosti žalobcu, súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

8. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že s podanou žalobou v celom rozsahu nesúhlasí, navrhuje ju zamietnuť a to na základe jednak rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach, kedy je potrebné na daný právny vzťah nahliadať s najväčšou možnou mierou kritiky voči žalobcovi, ktorý koncipuje svoje zmluvné dokumenty tak, aby vytvoril stav, že počas splácania tzv. medziúveru nedochádza ani k čiastočnému zaplateniu istiny, ale len k plneniu na príslušenstvo úveru a k plneniu na sporenie, ktoré je neskôr započítané do sumy istiny a to v konkrétnom prípade až po zaplatení 111 splátok, pričom po tomto započítaní na základe nastavení zmluvy zo strany žalobcu nie je zaplatená istina úveru a je potrebné naďalej platiť jednak príslušenstvo úveru, ale aj splátku týkajúcu sa istiny úveru. V konečnom dôsledku poukázal na celkovú čiastku, ktorú má dlžník zaplatiť, ktorá presahuje 100 % istiny úveru a na istinu 10.000,- Eur má zaplatiť 24.030,40 Eur. Podľa jeho názoru je takýto spôsob úverovania v rozpore s dobrými mravmi, k čomu by súdy mali zaujať stanovisko, pričom pokiaľ by súdy tieto dobré mravy neskúmali, existujú aj iné skutočnosti svedčiacie pre zamietnutie žaloby. Keďže je inkasovaný poplatok za poskytnutie úveru, nie je istina úveru poskytnutá v deklarovanej výške, čo má dopad na podstatné náležitosti, akými sú napr. hodnota RPMN. V tejto súvislosti teda, že ide o úver bezúročný a bezpoplatkový zaujal stanovisko aj Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 9Cdo/287/2021, pričom toto rozhodnutie je publikované v zbierke stanovísk pod R 49/2022. Od rozhodovacej praxe tunajšieho súdu, ktorá obdobné žaloby zamietla poukázal aj na totožnú rozhodovaciu prax Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5Csp/17/2023, pričom rozsudok je z 10.06.2024 a je doposiaľ neprávoplatný. Avšak súdu krátkou cestou predložil jeho znenie, keďže argumentácia v tomto rozhodnutí je pomerne široká s odkazom na mnoho rozhodnutí aj odvolacieho súdu v Prešove. V čase rozhodovania súdu teda pokiaľ by aj žalovaná mala zaplatiť istinu úveru, tak táto nie je splatná ani čiastočne a to práve s poukazom na koncepciu zmluvy. Osobitne však poukázal na skutočnosť, že aj tunajší súd v obdobných veciach rozhodol tak, že tieto žaloby zamietol a v danej veci aj napriek preukazovaniu skúmania bonity podľa jeho názoru nie je potrebné odkloniť sa od tejto rozhodovacej praxe. Práve naopak, poukázal na skutočnosť, že primárnym účelom poskytnutia úveru bola konsolidácia skorších spotrebiteľských úverov spoludlžníka E. B., teda účelom poskytnutia tohto úveru nebola výstavba alebo rekonštrukcia nehnuteľnosti, ale mal iný účel, ktorý je aj v rozpore so zákonom o stavebnom sporení.

9. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to: zmluvu o úvere, všeobecné podmienky stavebného sporenia, amortizačnú tabuľku pre medziúver a stavebný úver, žiadosť o prijatie do poistenia, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.04.2020 adresované žalovanej, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.04.2020 adresované E. B., fotokópie doručeníek, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.06.2020 adresované žalovanej, fotokópia doručenky, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.06.2020 adresované E. B., fotokópia doručenky, predžalobná výzva na zaplatenie dlhu zo 16.09.2022 adresovaná žalovanej, fotokópia doručenky, predžalobná výzva na zaplatenie dlhu zo 16.09.2020 adresovaná E. B., výpis z účtu medziúveru, výpis z účtu stavebného sporenia, dopyt na žalovanú do registra SRBI, dopyt na E. B. do registra SRBI, dopyt na E. B. z registra SP, potvrdenie o splatení úveru, výpočet zostatku splácaného úveru, zmluvu o úvere „Dostupná pôžička“, žiadosť, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

10.1 Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX X XX uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou a E. B. ako dlžníkmi zo dňa 06.02.2015 vyplýva, že na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, poskytne veriteľ dlžníkovi medziúver pod číslom XXXXXXXX X XX vo výške 10.000,00 Eur, pričom pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXX X XX vo výške cca 5.963,81 Eur (Článok I. zmluvy o úvere).

10.2 V zmysle Článku II. zmluvy o úvere veriteľ poskytol medziúver vo výške 10.000,00 Eur, pri úrokovej sadzbe 5,39 % ročne, výške mesačnej splátky úrokov z medziúveru vrátane poplatku za prijatie do

poistenia vo výške 49,92 Eur, pri splatnosti splátok úveru medziúveru 15. deň mesiaca, pri počte splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy je 251,

10.3 Medziúver bol poskytnutý dlžníkovi, ktorý má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení číslo XXXXXXXX X XX. Počiatočný vklad na účet tejto zmluvy je 0 % CS. Výška mesačného vkladu, ktorý má dlžník realizovať je 16,18 Eur, pričom splatnosť tohto vkladu je 15. deň mesiaca. Počet mesačných vkladov, ktoré je potrebné uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia CS je 251.

10.4 Taktiež z Článku II. Zmluvy o úvere vyplýva číslo účtu stavebného sporenia XXXXXXXX X XX, výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy 5.963,81 Eur, úroková sadzba stavebného úveru 2,90 % ročne, výška mesačnej splátky vrátane úrokov stavebného úveru a poplatku za prijatie do poistenia 66,10 Eur, splatnosť splátok stavebného úveru 15. deň mesiaca, počet splátok istiny a úrokov stavebného úveru 111, doba trvania zmluvy (v rokoch) 30,17, termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru 15.04.2045, ročná percentuálna miera nákladov pri stavebnom úvere (RPMN) 4,82 % ročne, ročná percentuálna miera nákladov pri medziúvere (RPMN) 6,30 % ročne, priemerná hodnota percentuálnej miery nákladov 15,52 % ročne, celková výška medziúveru 10.000,00 Eur, celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť 24.030,40 Eur,

10.5 Z Článku V. Úročenie, splatnosť a splácanie vyplýva, že dlžníci sa zaviazali úver splácať pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 66,10 Eur, ktorú do pridelenia cieľovej sumy tvorí suma 16,18 Eur na účet sporenia, suma 44,92 Eur na úroky medziúveru a suma 5,00 Eur poplatok za poistenie. Po pridelení cieľovej sumy bude suma 66,10 Eur pozostávať zo sumy 61,10 Eur ako splátky stavebného úveru vrátane úroku a sumy 5,00 Eur ako poplatok za poistenie.

10.6. Z Článku VI. Zabezpečenie vyplýva, že za účelom zabezpečenia celkovej pohľadávky veriteľa bolo poskytnuté zabezpečenie pohľadávky a to písomný súhlas s poistením typu A - poistenie zostatku dlhu, podľa ktorého dlžník prijatý do poistenia ako poistená osoba v životnom rizikovom poistení pre prípad smrti na základe poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi veriteľom a spoločnosťou Allianz Slovenská poisťovňa, a.s.

10.7. Z Článku XI. Záverečné ustanovenia bod 11.1. vyplýva, že právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, najmä zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení, Obchodným zákonníkom číslo 513/1991 Zb., Občianskym zákonníkom číslo 40/1964 Zb. a Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby.

11. Z amortizačnej tabuľky pre medziúver (MÚ) a stavebný úver (SÚ) vyplýva, že vo fáze medziúveru mali dlžníci platiť splátky úrokov a to v roku 2015 v celkovej výške 449,20, v rokoch 2016 až 2035 po 539,04 Eur ročne a v roku 2036 vo výške 44,92 Eur. Ďalej mali dlžníci vo fáze medziúveru platiť poplatok a to v roku 2015 v sume 120,00 Eur a ďalej poplatok za rizikové životné poistenie a to v roku 2015 v celkovej výške 50,00 Eur, v rokoch 2016 až 2035 po 60,00 Eur ročne a v roku 2017 po 5,00 Eur ročne. Zároveň v roku 2036 mala byť na istinu medziúveru vo výške 10.000,00 Eur zúčtovaná nasporená suma pri pridelení CS vo výške 4.036,19 Eur a vyplatený stavebný úver vo výške 5.963,81 Eur. Z uvedenej amortizačnej tabuľky ďalej vyplýva, že vo fáze stavebného úveru od 01.02.2036 do 01.03.2045 mali dlžníci uhrádzať splátky stavebného úveru vo výške 66,10 Eur, dňa 01.04.2045 vo výške 56,30 Eur, v ktorých bola zahrnutá istina úveru, úroky z úveru a poplatok za rizikové životné poistenie vo výške 5,00 Eur mesačne.

12. Zo žiadosti o prijatie do poistenia zo dňa 29.01.2015 vyplýva, že žalovaná vo vzťahu k zmluve o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX vyslovila súhlas s prijatím do poistenia - rizikového životného poistenia pre prípad smrti a to podľa sadzby a podmienok uvedených v žiadosti. Rozsah poistenia bol dojednaný podľa typu A, t.j. poisťnou sumou je zostatok dlhu vyplývajúci zo zmluvy o úver ku dňu vzniku poisťnej udalosti.

13. Z listov zo dňa 02.04.2020 označených ako „Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti“ vyplýva, že žalobca oznámil žalovanej a E. B., že dňa 30.04.2020 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko napriek zaslaným výzvam neeviduje úhradu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac apríl 2020 spolu vo výške 368,99 Eur. Ďalej oznámil, že ak nedôjde k úhrade v stanovenej lehote do 30.04.2020, bude im zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

14. Z listov zo dňa 08.06.2020 označených ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ vyplýva, že žalobca žalovanej a E. B. oznámil, že vzhľadom k tomu, že porušili dohodnuté povinnosti,

nakoľko sú v omeškaní s platením úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, boli naplnené skutočnosti v zmysle Zmluvy o úvere, resp. Všeobecných podmienok na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej žalobca oznámil, že ku dňu 08.06.2020 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. Všeobecných podmienok. Na základe tejto skutočnosti žiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 08.06.2020 predstavuje 9.587,15 Eur.

15. Z listov zo dňa 16.09.2022 označených ako „Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu“ vyplýva, že žalobca žalovanej a E. B. oznámil, že na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXX X XX eviduje dlh vo výške 11.797,80 Eur (istina s príslušenstvom ku dňu 16.09.2022) a žiadal o okamžitú úhradu dlžnej sumy na účet žalobcu. V opačnom prípade bude voči žalovanej a E. B. podaná žaloba na súd.

16. Z výpisu z účtu medziúveru č. XXXXXXXX X XX vyplýva, že medziúver bol čerpaný v celkovej výške 9.880,00 Eur a to dňa 11.02.2015 suma 21,98 Eur, dňa 11.02.2015 suma 3.700,00 Eur, dňa 24.02.2015 suma 4.278,02 Eur, dňa 20.03.2015 suma 1.880,00 Eur. Zároveň z výpisu vyplýva, že dňa 11.02.2015 bol zúčtovaný poplatok za spracovanie SÚ/MÚ vo výške 120,00 Eur.

17. Z výpisu z účtu medziúveru č. XXXXXXXX X XX ďalej vyplýva, že na účte boli zúčtované vklady v celkovej výške 2.789,89 Eur, ktoré boli zúčtované v sume 265,00 Eur na poplatky za poistenie a v sume 2.524,89 Eur na úroky za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

25. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

26. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

27. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

28. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

29. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákona, poisťovnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

31. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou a E. B. ako dlžníkmi bola dňa 06.02.2015 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť dlžníkom medziúver vo výške 10.000,00 Eur, ktorý sa pri dodržaní zmluvných podmienok zmení na stavebný úver vo výške cca 5.963,81 Eur. Zároveň v zmluve o úvere boli dojednané podmienky splácania medziúveru a stavebného úveru. Ďalej z uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žiadosti o prijatie do poistenia vyplýva, že na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere bolo dojednané rizikové životné poistenie, v rámci ktorého sa žalovaní zaviazali platiť mesačný poplatok za prijatie do poistenia. V článku V. zmluvy bolo ustanovené, že výška poplatku za poistenie bola dojednaná vo výške 5,00 Eur mesačne a to počas celej doby splácania medziúveru a následne úveru.

33. Predmetná zmluva o úvere je vzhľadom na povahu účastníkov zmluvného vzťahu, t.j. dodávateľ a spotrebiteľ, zmluvou spotrebiteľskou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka a zároveň zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a to v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Samotná zmluva o úvere v Článku XI. obsahovala dojednanie zmluvných strán, že na predmetný úverový vzťah sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

34. Súd v prvom rade skúmal, či veriteľ podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere dodržal svoju zákonnú povinnosť, s odbornou

starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaných ako dlžníkov splácať spotrebiteľský úver. Pri posudzovaní úverovej schopnosti žalovaných bol veriteľ povinný brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem žalovaných a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Z odseku 2 § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch zároveň vyplýva, že veriteľ pri posudzovaní úverovej schopnosti dlžníka vychádza z informácií a dokladov poskytnutých na jeho žiadosť samotným dlžníkom a súčasne si je veriteľ povinný sám zabezpečiť informácie o dlžníkovi z príslušných databáz. Veriteľ pre posúdenie úverovej schopnosti dlžníka je povinný získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je potrebné ďalej overovať. Veriteľ musí disponovať takými informáciami o príjmoch a výdavkoch dlžníka, z ktorých bude schopný čo najobjektívnejšie posúdiť finančnú situáciu dlžníka. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné chápať ako situáciu, keď spotrebiteľ s poukazom na svoje pravidelné príjmy a výdavky disponuje dostatkom finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať spotrebiteľský úver v predpokladanej výške.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené a vykonané dokazovanie súd konštatuje, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným. Žalobca v zmysle odseku 6. odôvodnenia reagoval na výzvu súdu ohľadne preukázania skúmania bonity dlžníkov, avšak nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že veriteľ v rámci žiadosti o spotrebiteľský úver vyplnený dlžníkmi zisťoval ich osobné údaje, bydlisko, rodinný stav, počet nezaopatrených detí, vzdelanie, a ďalej výpismi z bankového registra zisťoval úverovú zaťaženosť dlžníkov. Bolo preukázané, že veriteľ overoval príjem E. B. dopytom do Sociálnej poisťovne. Nebolo však preukázané, aby veriteľ zisťoval a overoval príjem žalovanej, aby okrem výdavkov na splátky úverov zisťoval a overoval ďalšie pravidelné výdavky dlžníkov. Zákonodarcu uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, čo znamená povinnosť zisťovať jeho príjem, a aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí.

36. Z dokazovania vyplynulo, že veriteľ vôbec nezisťoval príjem žalovanej. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je podľa súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Dlžníci v žiadosti o úver neuviedli žiadne výdavky. Veriteľ dôsledne neskúmal výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb, pričom ak v zmluve uvádza mobilné číslo spotrebiteľa, tak minimálne náklad s jeho používaním má, rovnako tak žije v dome/byte, tzn. že sa minimálne musí podieľať na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti a taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie, ošatenie, čo veriteľ vôbec neskúmal.

37. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenia toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných mesačných výdavkov taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ ako dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti

nepostačuje. Žalobca vykonaným dokazovaním nepreukázal, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne zisťoval žalovaného výdavky.

38. Keďže žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanou a E. B. skúmal riadne ich schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, súd má za to, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri plnení svojej zákonnej povinnosti skúmať schopnosť dlžníkov splácať spotrebiteľský úver, čo v zmysle § 11 ods. 1 prvá veta citovaného zákona má za následok, že veriteľ nebol oprávnený požadovať od dlžníkov jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Vzhľadom k uvedenému žalobcom vyhlásené mimoriadne splatnosti úveru ku dňu 08.06.2020 je absolútne neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Zároveň súd dospel k záveru, že veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže nepredložil žiadne dôkazy, aby schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver posudzoval s prihliadnutím k ich pravidelným mesačným príjmom a výdavkom. Uvedené má za následok, že poskytnutý úver je bez úrokov a poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch.

39. Z dokazovania vyplynulo, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bolo dojednané, že vo fáze medziúveru, t.j. v období od poskytnutia medziúveru v roku 2015 do 31.01.2036 sú dlžníci povinní platiť iba úroky z medziúveru, nie istinu medziúveru. Keďže súd dospel k záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, dlžníkom nevznikla povinnosť platiť vo vyššie uvedenom období medziúveru úroky, teda ku dňu rozhodovania súdu nevznikol dlžníkom žiaden dlh na úrokoch a istine medziúveru. A keďže súd zároveň dospel k záveru o neplatnosti mimoriadneho zosplatnenia stavebného úveru, ku dňu rozhodovania súdu nevznikol dlžníkom ani žiaden dlh na úroku a istine stavebného úveru, ktorí mali dlžníci platiť od 01.02.2036 do 01.04.2045, keďže splatnosť dojednaných splátok istiny a úrokov nastane až v budúcnosti.

40. Ďalej sa žalobca domáhal zaplatenia poistného v sume 60,00 Eur t.j. 12 mesačných úhrad po 5,00 Eur za obdobie júl 2019 až jún 2020. Súd žalobu v tejto časti vyhodnotil ako nedôvodnú. Vzhľadom na súdom konštatovanú bezúročnosť úveru a skutočnosť, že do februára 2036 dlžníci nie sú povinní platiť žiadnu sumu, či už z titulu splátky istiny úveru alebo z titulu úrokov z úvere, súd považuje za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aby za tejto situácie dlžníci od roku 2015 do januára 2036 platili mesačné poistné, ktoré zabezpečuje dojednaný spotrebiteľský úver, keďže splatnosť úveru nastane až vo februára 2036 a bude trať do apríla 2045. Až od februára 2036 vznikne dlžníkom povinnosť splácať žalobcovi poskytnutý úver a súd nepovažuje za prijateľné, aby takmer 20 rokov pred vznikom uvedenej povinnosti uhrádzali žalobcovi mesačné poistené.

41. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

42. Keďže súd dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby v celom rozsahu, s ďalšou procesnou obranou žalovanej sa z dôvodu hospodárnosti konania nezaoberal.

43. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaná mala plný úspech vo veci, preto jej súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).